

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'AGRICULTURA I PESCA, ALIMENTACIÓ I MEDI AMBIENT

2312 *Reial decret 197/2017, de 3 de març, pel qual s'estableix el Programa nacional de control i eradicació de «Tecia (Scrobipalopsis) solanivora» (Povolny).*

L'arna guatemalenca de la patata, *Tecia (Scrobipalopsis) solanivora* (Povolny), és una de les plagues de més importància econòmica en el conreu de la patata a Amèrica Central i als països d'Amèrica del Sud, en què es va introduir posteriorment pel comerç de patates contaminades.

Produeix danys a causa de l'alimentació de les larves, que consisteixen en la formació de galeries en el tubercle que n'impossibiliten la comercialització. La importància de la plaga radica tant en els danys que produeix als tubercles en el camp, com els que posteriorment es produeixen en el magatzem, on es donen condicions ideals per a la seva multiplicació.

És un organisme nociu que està regulat a la Unió Europea com a organisme de quarantena a l'annex II, part A, secció I, del Reial decret 58/2005, de 21 de gener, pel qual s'adopten mesures de protecció contra la introducció i difusió al territori nacional i de la Comunitat Europea d'organismes nocius per als vegetals o productes vegetals, així com per a l'exportació i trànsit cap a països tercers.

L'article 16 del Reial decret 58/2005, de 21 de gener, disposa, a l'apartat 1, que, davant la presència en el territori d'aquest organisme nociu, les comunitats autònomes han de comunicar aquesta circumstància al Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient (MAPAMA), i que s'han d'adoptar totes les mesures necessàries per a l'eradicació o, si aquesta no és possible, l'aïllament de l'organisme nociu en qüestió.

Tecia està present a les illes Canàries des de 1999. A l'Espanya peninsular es va detectar per primera vegada el 2015 en diversos municipis de la província d'A Coruña.

La lluita contra *Tecia* es considera d'utilitat pública ja que és una plaga de quarantena, i la seva presència ocasiona pèrdues importants en el conreu de la patata i afecta les seves exportacions. Per això, la lluita contra aquest organisme nociu exigeix l'ús de mitjans conjunts i coordinats per combatre'l i intentar-ne l'eradicació. Després de la detecció al Regne d'Espanya de *Tecia*, i en virtut de l'article 15.2 de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal, és necessari establir un programa nacional de mesures de control i eradicació de *Tecia*, en què, en virtut de l'article 18 de la Llei esmentada, s'han d'establir les mesures fitosanitàries per eradicar, o, si això no és possible, evitar la propagació de la plaga.

El Programa d'eradicació de *Tecia* no és aplicable al territori de les illes Canàries, atès que la plaga està àmpliament distribuïda en aquest territori i la seva eradicació no és possible i, a més, com que té la consideració de territori ultraperifèric de la Unió Europea, la introducció a la resta del territori nacional està prohibida perquè és material de risc.

Atesa la ràpida difusió d'aquest organisme nociu, és procedent l'adopció urgent d'aquest Reial decret. Concorren les raons de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, que permeten l'adopció de les mesures que conté aquest Reial decret, proporcionat a la intensitat de l'amenaça concreta i a les conseqüències potencials que es poden derivar d'una extensió de la plaga esmentada.

En el procediment d'elaboració d'aquesta disposició s'han consultat les comunitats autònomes i les entitats representatives dels sectors afectats. Així mateix s'ha sol·licitat un informe del Comitè Fitosanitari Nacional segons el que disposa l'article 18 del Reial decret 58/2005, de 21 de gener.

Aquest Reial decret es dicta en virtut de l'habilitació que conté la disposició final segona de la Llei 43/2002, de 20 de novembre.

En virtut d'això, a proposta de la ministra d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 3 de març de 2017,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

1. Aquest Reial decret té per objecte l'establiment i la regulació, amb caràcter bàsic, del Programa nacional de control i eradicació de *Tecia*, després de la declaració de l'existència de plaga per l'autoritat competent, segons el que disposen la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal, i el Reial decret 1190/1998, de 12 de juny, pel qual es regulen els programes nacionals d'eradicació o control d'organismes nocius dels vegetals encara no establerts al territori nacional.

2. El programa que s'aprova, i les mesures que en dimanen, són aplicables a tot el territori nacional, excepte al territori de les illes Canàries.

Article 2. *Definicions.*

1. Als efectes d'aquest Reial decret, són aplicables les definicions que preveuen l'article 2 de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, i l'article 3 del Reial decret 1190/1998, de 12 de juny.

2. Així mateix, s'entén com a:

a) Instal·lacions d'emmagatzematge:

1r Llocs de venda o distribució de patata de sembra registrats en el Registre oficial de productors, comerciants i importadors de vegetals i productes vegetals (ROPCIV).

2n Magatzems col·lectius o centres d'expedició de patata de consum registrats en el ROPCIV.

3r Magatzems pertanyents a agrupacions de productors, transformadors i envasadors de patata de consum.

4t Magatzems pertanyents a distribuïdors o majoristes de patates de consum.

5è Magatzems particulars no destinats a autoconsum

b) Material contaminat: tubercles de *Solanum tuberosum* L. en què s'ha confirmat la presència de *Tecia*, i no només les seves galeries típiques, mitjançant una inspecció visual efectuada per l'organisme oficial responsable de la comunitat autònoma corresponent o mitjançant un diagnòstic de l'organisme en un laboratori oficial.

c) Operadors: productors o comercialitzadors de patata.

d) Patata: tubercles de *Solanum tuberosum* L., amb independència de la destinació.

e) Patata de consum: tubercles de *Solanum tuberosum* L., diferents dels destinats a la sembra o plantació.

f) Patata de sembra: tubercles de *Solanum tuberosum* L. destinats a la seva sembra o plantació.

g) Plaga: *Tecia (Scrobipalopsis) solanivora* (Povolny).

h) Productor no professional: productor que destina tota la seva producció a l'autoconsum.

i) Zona demarcada: la constituïda per la zona infestada i la seva zona tampó corresponent. S'estableix de conformitat amb l'article 6.

j) Zona infestada: zona en què s'ha confirmat la presència de la plaga. S'estableix de conformitat amb el que estableix l'article 6.

k) Zona tampó: àrea delimitada al voltant de la zona infestada que se sotmet a vigilància oficial per detectar una possible dispersió. S'estableix de conformitat amb l'article 6.

CAPÍTOL II

Programa de control i eradicació de *Tecia*

Article 3. *Obligacions dels agents implicats.*

1. De conformitat amb el que preveu l'article 5.c) de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, els operadors de patata i els productors no professionals han de notificar immediatament a l'òrgan competent de la comunitat autònoma o, en el cas d'importadors de tercers països, a la Direcció General de Sanitat de la Producció Agrària del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient les partides de patates, parcel·les o instal·lacions d'emmagatzematge en què hi hagi una sospita de presència de *Tecia*.

2. A fi de poder oferir informació completa als organismes oficials responsables, els operadors han de conservar registres de la patata que hagin adquirit per plantar o emmagatzemar, que estiguin produint o que hagin enviat a tercers, durant els tres anys següents.

3. Amb la finalitat de disposar de més informació sobre la superfície conreada i, en particular, la dedicada a la producció de patata per a l'autoconsum, els comerciants o punts de venda de patata de sembra han de sol·licitar als compradors de patata de sembra la informació següent: nom i adreça del comprador, quantitat adquirida i data d'adquisició. Aquesta informació ha d'estar a disposició dels serveis de sanitat vegetal de les comunitats autònomes, almenys, durant un any.

Article 4. *Prospeccions i controls sistemàtics i Pla nacional de contingència.*

1. Les comunitats autònomes han d'efectuar, en els seus àmbits territorials respectius, prospeccions i controls sistemàtics encaminats a descobrir la presència de *Tecia* sobre la patata.

2. Les prospeccions s'han de dur a terme en els llocs en què hi hagi més risc d'introducció de la plaga, i s'ha de donar prioritat als següents:

a) Instal·lacions d'emmagatzematge. S'ha de sol·licitar informació documental de l'entrada de tots els lots en el magatzem i s'ha de prestar una vigilància especial a les instal·lacions d'emmagatzematge que hagin adquirit patata procedent de zones infestades, amb anterioritat a la confirmació d'un brot i, en conseqüència, amb anterioritat a l'entrada en vigor de la prohibició de la seva circulació.

b) Plantacions de patata.

c) Llocs de venda de patata en zones de risc de presència de la plaga.

3. Així mateix, s'han de fer prospeccions dirigides en funció de l'anàlisi epidemiològica que s'efectuï en cada moment, i modificables segons la informació que es vagi obtenint sobre els moviments de la patata amb risc d'estar contaminada o de les possibilitats de dispersió natural.

4. El Comitè Fitosanitari Nacional ha de definir els criteris generals per a la delimitació de les zones de risc, els paràmetres per al mostreig i la utilització de trampes en els casos de prospeccions, sospita, confirmació i seguiment, a través del Pla nacional de contingència.

Article 5. *Actuació en cas de sospita de presència de la plaga.*

1. Després de la comunicació efectuada de conformitat amb l'article 3, o la comunicació de sospita de *Tecia* per part d'organismes oficials com a conseqüència d'inspeccions o prospeccions oficials, l'organisme oficial responsable de la comunitat autònoma on es produeixi la sospita ha de confirmar la seva presència i, si s'escau, la

importància de la contaminació, mitjançant una inspecció visual i, en cas de dubte, ha de remetre al laboratori oficial les mostres degudament identificades, per a la seva comprovació i diagnòstic.

2. L'organisme oficial responsable de la comunitat autònoma on es produeixi la sospita ha d'adoptar les mesures cautelars que preveu l'article 4, així com les mesures addicionals que consideri necessàries per evitar la propagació de la plaga.

Article 6. *Confirmació oficial i accions immediates.*

1. En cas que es confirmi l'existència de *Tecia*, ja sigui com a conseqüència de la comunicació que preveu l'article 3, d'una inspecció oficial, o dels resultats de les prospeccions, la comunitat autònoma competent ha d'establir sense demora una zona demarcada, que ha de comprendre una zona infestada i una zona tampó, ha d'adoptar les mesures que preveuen els articles 7 i 8, i ha de notificar immediatament la llista de zones demarcades, la informació relativa a la seva delimitació, inclosos els mapes que mostrin la seva localització, i una descripció de les mesures aplicades a les zones demarcades i els costos previstos a la Direcció General de Sanitat de la Producció Agrària del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient.

2. Per establir la zona infestada i la zona tampó, les comunitats autònomes han de tenir en compte els elements següents: la biologia de *Tecia*, el nivell d'infestació, la distribució del conreu, la distribució actual de la plaga, la capacitat d'aquest organisme per propagar-se de manera natural, el nombre de parcel·les positives, els vents dominants i altres factors que l'autoritat competent consideri oportú tenir en consideració.

3. Les zones demarcades han de constar de les parts següents:

a) Una zona infestada, composta, almenys, per les parcel·les i instal·lacions d'emmagatzematge en què s'ha confirmat la presència de *Tecia* en la patata que s'han de sotmetre a vigilància oficial. Qualsevol parcel·la inclosa en la zona esmentada i les patates s'han de declarar contaminades, i

b) una zona tampó amb una amplada mínima d'1 quilòmetre a partir del límit de la zona infestada; quan una part de la plantació estigui compresa en l'amplada esmentada, tota la plantació s'ha d'incloure a la zona tampó que s'ha de sotmetre a vigilància oficial.

4. En cas que diverses zones tampó se superposin o estiguin geogràficament pròximes, s'ha d'establir una zona demarcada que inclogui la zona coberta per les zones demarcades corresponents i els espais entre aquestes. L'autoritat competent ha de determinar la distància mínima per considerar que diverses zones tampó estan geogràficament pròximes, en funció de la valoració del risc.

5. En tot cas, a les comunitats autònomes on el conreu de la patata es fa de manera majoritària en un gran nombre de petites parcel·les repartides irregularment per tot el territori, per agricultors no professionals que dediquen tota la seva producció a l'autoconsum o a la venda directa en mercats locals, es poden redefinir les zones infestades per adaptar-les al seu territori, i ampliar-les, si s'escau, a tot el territori municipal.

6. Amb la finalitat de delimitar correctament la zona infestada, s'adopten les actuacions següents:

a) S'ha de reunir informació sobre la presència, a la zona afectada i a les zones del voltant, de camps de conreu de patata, instal·lacions d'emmagatzematge de patata, productors de patata de sembra o vivers. A més, s'ha d'obtenir informació sobre qualsevol moviment de patata relacionat amb la zona afectada. Els llocs en què hi pugui haver risc de propagació de la plaga, s'han de sotmetre a les mesures cautelars que recull l'article 7.

b) Les instal·lacions d'emmagatzematge en què no es confirmi la presència de la plaga s'han de considerar lliures, i s'hi aplicaran les mesures que recull l'article 8.5.

c) S'ha d'inspeccionar una zona d'1 km al voltant de la zona en què s'ha confirmat la presència de *Tecia* a la recerca de la presència de la plaga mitjançant un mostreig de tubercles de patata.

d) S'han d'instal·lar trampes a la zona infestada amb feromona sexual específica per a la captura de *Tecia*.

e) S'ha de dur a terme a terme una investigació sobre l'origen de la patata contaminada:

1r Si la patata contaminada procedeix d'una altra comunitat autònoma, s'ha de comunicar el fet a la comunitat autònoma esmentada, perquè aquesta efectui les investigacions oportunes, fet que s'ha de posar en coneixement de la Direcció General de Sanitat de la Producció Agrària del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient.

2n Si la patata procedeix d'un altre Estat membre o d'un tercer país, s'ha de comunicar a la Direcció General de Sanitat de la Producció Agrària, per tal que aquesta ho comuniqui al país d'origen corresponent.

3r La comunitat autònoma ha de sol·licitar als proveïdors de patata dels lots contaminats la informació de les sortides de les patates efectuades en els tres últims anys i ha d'informar immediatament les comunitats autònomes de destinació i la Direcció General de Sanitat de la Producció Agrària.

7. Si es confirma la presència de *Tecia* fora de la zona infestada, s'ha de revisar i modificar en conseqüència la delimitació de la zona infestada i de la zona tampó al més aviat possible.

8. S'ha d'immobilitzar el material contaminat i s'ha de fer un tractament previ a la seva destrucció amb matèries actives registrades en el Registre oficial de productes fitosanitaris efectives contra lepidòpters, per evitar una possible dispersió de la plaga.

9. S'ha d'ordenar la destrucció del material contaminat, independentment del fet que la seva destinació sigui per a sembra o per a consum. El trasllat de les patates per a la seva destrucció s'ha de portar a terme d'acord amb el que estableix la lletra a) de l'apartat 1 de l'article 9.

Article 7. *Mesures cautelars.*

1. Els llocs següents s'han de sotmetre a vigilància oficial:

a) Les parcel·les en què s'estiguin conreant o s'hagin conreat patates procedents de parcel·les contaminades; procedents del mateix lot que les patates contaminades o que hagin estat en contacte amb patates contaminades abans o després de la collita.

b) Les parcel·les i/o instal·lacions d'emmagatzematge que hagin compartit maquinària o vehicles amb les parcel·les contaminades.

c) Les instal·lacions d'emmagatzematge que hagin rebut patates procedents de parcel·les o instal·lacions d'emmagatzematge contaminades o del mateix lot que les patates contaminades.

d) Les instal·lacions d'emmagatzematge que hagin rebut patates que han estat en contacte amb les patates contaminades.

e) Les instal·lacions d'emmagatzematge que hagin reutilitzat els sacs d'envasament o el material d'embalatge que es va utilitzar amb les patates contaminades.

2. En els llocs que defineix l'apartat 1 d'aquest article, s'han d'immobilitzar les patates durant el temps necessari per investigar-ne la condició sanitària, mitjançant inspeccions visuals, instal·lació de trampes amb feromona sexual específica i anàlisis de laboratori, d'acord amb el que disposa aquest article. Si es descarta la presència de *Tecia*, s'ha de procedir a aixecar aquesta mesura.

A més, s'han d'aplicar les mesures cautelars següents:

a) A les parcel·les:

1r S'ha d'aplicar un tractament fitosanitari durant la fase de tuberització del conreu i abans de la collita.

2n S'han d'instal·lar trampes amb feromona sexual específica per a la captura de *Tecia*, durant un període almenys de tres mesos que inclogui el mes posterior a la recol·lecció.

La recol·lecció de la patata és obligatòria i s'ha de fer sota control oficial, durant la qual s'ha de dur a terme una inspecció visual. Els tubercles s'han de mantenir immobilitzats sota condicions que evitin la dispersió de la plaga, fins que es confirmi l'absència de la plaga i se n'autoritzi la comercialització segons les condicions que estableix l'apartat 3 d'aquest article. En el cas que es detecti la plaga s'han d'aplicar les accions que preveu l'article 6.

3r Les trapes amb feromona sexual específica per a la captura de *Tecia* s'han de mantenir almenys durant un any addicional després del període de tres mesos sense captures. En el cas que es detecti la plaga s'ha de declarar zona infestada.

b) A les instal·lacions d'emmagatzematge:

1r S'han de col·locar malles atapeïdes amb un mínim de 6 x 6 fils/cm² en forats i finestres per evitar la dispersió de la plaga, almenys durant un any i mig. A les portes s'ha d'establir un sistema per evitar l'entrada de *Tecia* (dobles portes o un altre sistema eficaç).

2n S'han d'instal·lar trapes amb feromona sexual específica per a la captura de *Tecia*. Si durant els sis mesos posteriors a la seva instal·lació no es registren captures, es permet la comercialització de patata destinada al seu ús com a patata de consum i de sembra segons les condicions que estableix l'apartat 3 d'aquest article.

3r Les trapes s'han de mantenir almenys durant un any addicional després del període de sis mesos sense captures, durant el qual també s'han de portar a terme inspeccions visuals de les patates. En el cas que es detecti la plaga s'ha de declarar zona infestada.

3. El moviment de patates procedents d'aquests llocs s'ha de sotmetre a les condicions següents:

a) En el cas que es tracti de parcel·les, les patates s'han de mantenir immobilitzades fins que es confirmi l'absència de la plaga d'acord amb les mesures que estableix l'apartat 2 d'aquest article, després de la qual cosa se'n pot autoritzar l'ús com a patata de consum i de sembra. Es permet la sortida de les patates de les parcel·les esmentades, sense que compleixin els terminis establerts, tant per a sembra com per a consum, si les patates es traslladen en vehicles protegits físicament per evitar la contaminació per la plaga a una instal·lació on se sotmeten a un tractament de quarantena amb atmosfera controlada [tractament deu dies 20° amb 30% CO₂, 20% O₂ i 50% N] o qualsevol altre tractament adequat per a l'eliminació de la plaga.

b) En el cas que es tracti d'instal·lacions d'emmagatzematge, el trasllat de patates només es pot autoritzar si no es registren captures a la trampa amb feromona sexual específica almenys durant els sis mesos després del contacte amb el material contaminat, després de la qual cosa es poden destinar al seu ús com a patata de consum i de sembra.

Es permet la sortida de les patates de les instal·lacions d'emmagatzematge esmentades, sense que compleixin els terminis establerts, tant per a sembra com per a consum, si les patates es traslladen, en vehicles protegits físicament per evitar la contaminació per la plaga, a una instal·lació on se sotmeten a un tractament de quarantena amb atmosfera controlada [tractament deu dies 20° amb 30% CO₂, 20% O₂ i 50% N], o qualsevol altre tractament adequat per a l'eliminació de la plaga.

Article 8. *Mesures de control i eradicació.*

Després de la realització de les actuacions immediates que preveu l'article 6, s'han d'adoptar les mesures de control següents:

1. A les parcel·les en zona infestada.

a) Es prohibeix la plantació de conreus de patata durant un període mínim de dos anys. Transcorregut aquest termini, l'autoritat competent ha de valorar la situació de la plaga, en especial si no s'ha aconseguit assolir l'objectiu de l'eradicació, i pot prorrogar el període de vigència d'aquesta prohibició.

b) S'han de desenterrar totes les patates de les campanyes anteriors, mitjançant una passada d'arada, i s'han d'eliminar els rebrots de patata que apareguin durant el període de prohibició del conreu de patata. A més, totes les plantacions de patata existents en el moment d'entrada en vigor d'aquest Reial decret, i que es declarin dins d'una zona infestada, s'han de desenterrar sota control oficial en el període de temps més curt possible. Les patates i els rebrots s'han de traslladar d'acord amb el que estableix la lletra a) de l'apartat 1 de l'article 9.

c) S'ha de col·locar una xarxa de trampes de feromona sexual específica que s'ha de mantenir almenys durant dos anys.

d) Els moviments s'han de restringir d'acord amb el que disposa l'article 9, fins que la plaga es consideri eradicada.

e) S'han de fer tractaments fitosanitaris amb matèries actives autoritzades en el Registre oficial de productes fitosanitaris per al conreu següent (diferent de la patata) abans de la seva plantació o qualsevol altre tractament que demostrï una eficàcia similar i que autoritzi el Comitè Fitosanitari Nacional.

2. A les instal·lacions d'emmagatzematge contaminades.

a) S'han de portar a terme les mesures higièniques següents:

1r S'han de col·locar malles atapeïdes amb un mínim de 6 x 6 fils/cm² en forats i finestres per evitar l'entrada de la plaga. A les portes s'ha d'establir un sistema per evitar l'entrada de *Tecia* (dobles portes o un altre sistema eficaç).

2n S'han de desinsectar el terra, les parets i el sostre amb matèries actives autoritzades en el Registre de biocides, i s'ha de ventilar adequadament abans d'entrar.

3r S'han d'evitar esquerdes on es pugui refugiar *Tecia*, per a la qual cosa es recomana que la instal·lació tingui les parets arrebossades i el terra llis.

4t S'han de netejar les màquines de manipulació i el magatzem on s'ubiquin les màquines esmentades. Per a això, s'han de sotmetre a una desinsectació amb matèries actives autoritzades en el Registre de biocides.

5è S'han de destruir els sacs i embalatges que hagin estat en contacte amb les patates contaminades o a la mateixa estança.

b) S'han d'instal·lar trampes amb feromona sexual específica per a la captura de *Tecia*. Si durant els tres mesos posteriors a la seva instal·lació no es registren captures, es permet l'entrada de patata a la instal·lació per a la seva comercialització com a patata de consum segons les condicions que estableix l'article 9. Si durant un any no es registren captures, es permet l'entrada de patata a la instal·lació per a la seva comercialització com a patata de sembra segons les condicions que estableix l'article 9.

c) A més, en els dos anys següents a la confirmació de l'existència de *Tecia*, s'han d'aplicar una sèrie de mesures contra aquesta:

1r Separar en diferents instal·lacions d'emmagatzematge la patata de sembra i la patata de consum, mitjançant una paret d'obra i amb accessos independents.

2n Mantenir malles atapeïdes amb un mínim de 6 x 6 fils/cm² en forats i finestres per evitar l'entrada de la plaga. A les portes s'ha d'establir un sistema per evitar l'entrada de *Tecia* (dobles portes o un altre sistema eficaç).

3r Col·locar trampes amb feromona sexual específica per a la captura de *Tecia* que s'ha de mantenir operativa almenys durant els dos anys posteriors a la confirmació de l'existència de plaga, durant els quals també s'han de dur a terme inspeccions visuals dels tubercles.

3. En instal·lacions d'emmagatzematge de patata en explotacions amb destinació a l'autoconsum a la zona infestada.

a) No es permet l'emmagatzematge de patates originàries de zones infestades.

b) S'han de desinsectar el terra, les parets i el sostre amb matèries actives autoritzades en el Registre de biocides, i s'ha de ventilar adequadament abans d'entrar.

c) S'han de destruir els sacs i embalatges que hagin estat en contacte amb les patates contaminades o a la mateixa estança.

d) S'han d'instal·lar trapes amb feromona sexual específica per a la captura de *Tecia*.

4. A les parcel·les situades en la zona tampó:

a) S'han d'aplicar les mesures culturals que s'acordin en el si del Comitè Fitosanitari Nacional a través del Pla nacional de contingència, fins a l'eradicació de la plaga a la zona infestada.

b) S'ha d'aplicar un tractament fitosanitari durant la fase de tuberització del conreu i abans de la collita.

c) L'autoritat competent ha de portar a terme inspeccions visuals en totes parcel·les, amb periodicitat anual, i s'han d'instal·lar trapes amb feromona sexual específica per a la captura de *Tecia*, únicament sota els criteris que estableixin les autoritats competents de les comunitats autònomes, i amb la valoració dels riscos fins a l'eradicació de la plaga de la zona infestada. Per a això s'han de tenir en compte les parcel·les infestades més properes, així com els vents dominants. En el cas de captures de *Tecia*, s'ha de declarar zona infestada.

d) Els tubercles recollits no es poden destinar a la sembra mentre la plaga no es consideri eradicada en la zona infestada, i només es poden destinar al seu ús com a patates de consum en les condicions que defineix l'article 9.

5. En les instal·lacions d'emmagatzematge situades a la zona tampó i a les instal·lacions d'emmagatzematge lliures que defineix l'article 6.6.b):

a) S'han de col·locar malles atapeïdes amb un mínim de 6 x 6 fils/cm² en forats i finestres per evitar l'entrada de la plaga, fins que es declari eradicada. A les portes s'ha d'establir un sistema per evitar l'entrada de *Tecia* (dobles portes o un altre sistema eficaç).

b) S'han d'instal·lar trapes amb feromona sexual específica per a la captura de *Tecia*. En el cas de rebre patata de la zona tampó i, si durant els tres mesos posteriors a la seva instal·lació no es registren captures, es permet la comercialització de patata per al seu ús com a patata de consum i de sembra. Transcorreguts els tres mesos en absència de captures, si el magatzem rep patates originàries de fora de la zona tampó, i no registra captures durant el període d'emmagatzematge d'aquestes patates, les pot comercialitzar segons les condicions que estableix l'article 9. En el cas de captures de *Tecia* s'ha de declarar instal·lació contaminada.

c) Les trapes s'han de mantenir durant almenys un any addicional transcorreguts els tres mesos sense captures, període durant el qual també s'han de portar a terme inspeccions visuals de les patates. En el cas que es detecti la plaga, s'han de portar a terme les accions que preveu l'article 6 i les mesures que preveu l'article 8.

6. Emmagatzematge de patata en magatzems particulars amb destinació a l'autoconsum en la zona tampó.

Els agricultors que emmagatzemin patates amb destinació a l'autoconsum han de portar a terme una vigilància de la patata emmagatzemada i posar en coneixement de l'autoritat competent de la comunitat autònoma qualsevol dany compatible amb els causats per *Tecia*, així com la presència en les seves instal·lacions de larves, nimfes o exemplars sospitosos de pertànyer a aquesta espècie.

S'ha de col·locar una trampa amb feromona sexual específica per a la captura de *Tecia* mentre es mantingui la delimitació de la zona demarcada. En el cas de captures de *Tecia*, s'ha de declarar zona infestada.

Article 9. *Restriccions a la circulació de vegetals o tubercles de Solanum tuberosum L.*

1. Zona infestada:

a) Es prohibeix el moviment de patates procedents de la zona infestada, llevat que es faci sota control oficial, cap a abocadors autoritzats o llocs de crema controlada per a la seva destrucció o enterrament profund sempre autoritzats per l'autoritat competent, o cap a instal·lacions en què s'han de sotmetre a un tractament de quarantena amb atmosfera controlada [tractament deu dies 20° amb 30% CO₂, 20% O₂ i 50% N], o qualsevol altre tractament adequat per a l'eliminació de la plaga aprovat pel Comitè Fitosanitari Nacional, i aquestes instal·lacions poden estar fora de la zona demarcada. El trasllat de les patates fins a la instal·lació s'ha de fer en vehicles protegits físicament per evitar la contaminació per la plaga.

b) L'entrada i la circulació de patata de consum en zones infestades s'ha de fer exclusivament per al consum directe i han d'anar preparades i envasades per al consumidor final.

c) Es pot permetre la comercialització de patates, sense necessitat que s'hagin sotmès al tractament de quarantena anteriorment esmentat, a les instal·lacions d'emmagatzematge que hagin estat contaminades si s'han complert els requisits que recullen els articles 6 i 8 i, a més, no s'han registrat captures en la instal·lació, almenys durant tres mesos, a partir dels quals es pot permetre l'emmagatzematge de patata per a la seva comercialització posterior com a patata de consum, i després d'un any, com a patata de sembra.

d) L'entrada i sortida de patata a una instal·lació d'emmagatzematge lliure situada dins d'una zona infestada s'ha d'efectuar únicament en vehicles protegits físicament per evitar la contaminació per la plaga. L'autoritat competent ha d'establir un sistema de control per a la sortida dels tubercles de la instal·lació.

2. Zona tampó: el moviment de la patata des de la zona tampó a zones no demarcades s'ha de sotmetre a les condicions següents fins a l'eradicació de la plaga:

a) En el cas que es tracti de parcel·les la producció de les quals tingui per destinació la comercialització, el trasllat només es pot dur a terme si es fa una inspecció visual per part de l'autoritat competent en el moment de la recol·lecció per comprovar l'absència de la plaga, després de la qual es poden destinar al seu ús per a consum. No es pot comercialitzar patata de sembra procedent de parcel·les presents a la zona tampó si no és que es traslladen sota control oficial a una instal·lació on es faci un tractament de quarantena amb atmosfera controlada [tractament deu dies 20°C amb 30% CO₂, 20% O₂ i 50% N], o qualsevol altre tractament adequat per a l'eliminació de la plaga.

L'entrada i sortida de patata en una zona demarcada s'ha de dur a terme únicament en contenidors tancats o coberts amb una malla.

b) En el cas que es tracti d'instal·lacions d'emmagatzematge el trasllat de tubercles només es pot autoritzar si es compleix un dels requisits següents:

1r No es registren captures en la trampa amb feromona sexual específica durant un període almenys de tres mesos, després del qual es poden destinar al seu ús com a consum i sembra. La patata de sembra s'ha de sotmetre a un tractament fitosanitari autoritzat previ a la seva comercialització.

2n Si s'han sotmès a un tractament de quarantena amb atmosfera controlada [tractament deu dies 20°C amb 30% CO₂, 20% O₂ i 50% N], o qualsevol altre tractament adequat per a l'eliminació de la plaga, després del qual es poden destinar al seu ús com a consum i sembra.

L'entrada i sortida de patata a un magatzem situat en una zona demarcada s'ha de dur a terme únicament vehicles protegits físicament per evitar la contaminació per la plaga.

3. Zona demarcada: el moviment de patates procedents d'una zona demarcada de *Tecia*, o dins d'aquesta, s'ha d'acompanyar sempre d'un passaport fitosanitari, preparat i expedit de conformitat amb l'article 7.1 del Reial decret 58/2005, de 21 de gener, pel qual s'adopten mesures de protecció contra la introducció i difusió en el territori nacional i de la Comunitat Europea d'organismes nocius per als vegetals o productes vegetals, així com per a l'exportació i el trànsit cap a països tercers, i amb el que disposa l'Ordre de 17 de maig de 1993, per la qual s'estableix la normalització dels passaports fitosanitaris destinats a la circulació de determinats vegetals, productes vegetals i altres objectes dins de la Comunitat Europea, i per la qual s'estableixen els procediments per a l'expedició d'aquests passaports i les condicions i els procediments per a la seva substitució.

4. Els operadors que enviïn o rebin patata procedent de comunitats autònomes que hagin declarat la presència de la plaga han de comunicar aquest fet a l'autoritat competent.

Article 10. *Comunicació i divulgació.*

Les comunitats autònomes han de portar a terme activitats de comunicació i divulgació sobre la plaga i les mesures de control i eradicació que recull aquest Reial decret, en especial a les zones demarcades.

Article 11. *Registre d'explotacions afectades i declaració de conreu.*

Les comunitats autònomes han d'efectuar un registre de zones infestades i instal·lacions d'emmagatzematge afectades en compliment de l'obligació que estableix el Reial decret 1190/1998, de 12 de juny.

Els productors de patata situats en una zona demarcada tenen l'obligació de fer una declaració anual de la superfície de conreu de patata, d'acord amb les disposicions que estableixi la comunitat autònoma.

Article 12. *Protocol d'higiene.*

Els vehicles i embalatges que s'hagin utilitzat per al transport de tubercles de patata originaris d'una zona demarcada s'han de descontaminar i netejar de manera apropiada.

La terra residual i altres materials de rebuig resultants de la neteja s'han d'eliminar de manera que es garanteixi que *Tecia* no es pugui establir ni propagar fora d'una zona demarcada.

Article 13. *Mesures complementàries.*

A més de les mesures que estableix aquest Reial decret, les comunitats autònomes poden adoptar mesures complementàries que reforcin els efectes que es persegueixen.

Article 14. *Comunicació al Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient.*

1. Sense perjudici de les comunicacions i notificacions immediates que preveuen els articles 3.1 i 6.1 d'aquest Reial decret, les comunitats autònomes han de comunicar a la Direcció General de Sanitat de la Producció Agrària del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, abans de l'1 de desembre de cada any:

- a) Els resultats de les prospeccions sistemàtiques previstes a l'article 4.
- b) Les zones infestades i les zones tampó establertes, amb precisió dels límits geogràfics que les defineixen, les parcel·les i instal·lacions d'emmagatzematge contaminades, així com, entre d'altres, les informacions relacionades amb el brot, els resultats de les investigacions efectuades en cada cas per conèixer l'origen de la contaminació i les mesures d'eradicació aplicades.
- c) La informació relativa a les despeses previstes i efectuades com a conseqüència de les mesures d'eradicació aplicades, d'acord amb la regla sisena de l'article 86.2 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.

2. La Direcció General de Sanitat de la Producció Agrària ha d'elaborar un informe anual amb les dades proporcionades per les comunitats autònomes, que ha d'incloure la relació de zones que preveu l'apartat 1.b).

3. L'absència d'informació sobre la situació de l'organisme en un determinat territori implica la consideració d'aquest, previ informe del Comitè Fitosanitari Nacional, com a zona demarcada als efectes d'aquest Reial decret.

Article 15. *Consideració de l'eradicació de la plaga.*

Es considera que s'ha eradicat la plaga en una zona infestada quan no se'n detecti la presència en un mínim de dos anys consecutius, moment en què es poden aixecar les restriccions al moviment de l'article 9.

CAPÍTOL III

Indemnitzacions, utilitat pública i règim sancionador

Article 16. *Indemnitzacions.*

1. És aplicable, si s'escau, el sistema d'indemnitzacions que preveu l'article 18 del Reial decret 1190/1998, de 12 de juny, així com els articles 21 i 22 de la Llei 43/2002, de 20 de novembre.

2. No són indemnitzables les despeses ocasionades ni el material vegetal destruït en aplicació d'una mesura oficial, quan el titular dels vegetals o productes vegetals hagi incomplert la normativa vigent i, especialment, el que determinen el Reial decret 58/2005, de 21 de gener, i aquest Reial decret. Així mateix tampoc són indemnitzables els danys que estiguin emparats per un contracte d'assegurança, els quals s'han de deduir, si s'escau, de la indemnització corresponent.

3. El Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, dins dels límits establerts pels crèdits disponibles per a aquests fins, i sobre la base de la informació proporcionada per les comunitats autònomes de conformitat amb l'article 14, ha de col·laborar amb aquestes en el finançament de fins al 50 per cent de les despeses corresponents a les mesures obligatòries d'eradicació establertes en aplicació d'aquest Reial decret.

4. Queden exclosos de la part de finançament estatal els territoris històrics del País Basc i Navarra, els quals són objecte de finançament per les comunitats autònomes respectives, amb càrrec al seu pressupost.

Article 17. *Utilitat pública.*

En virtut de l'article 15.1.c) de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, es declaren d'utilitat pública les mesures de salvaguarda previstes en aquest Reial decret, i adoptades d'acord amb l'article 16.1 del Reial decret 58/2005, de 21 de gener.

Article 18. *Règim sancionador.*

En cas d'incompliment del que disposa aquest Reial decret, és aplicable el règim d'infraccions i sancions que preveu la Llei 43/2002, de 20 de novembre, sense perjudici de les responsabilitats civils, penals, o d'un altre ordre, que hi puguin concórrer.

Article 19. *Vigència del Programa.*

Aquest Programa té una durada inicial de cinc anys.

Disposició addicional única. *Documentació de productors, comerciants i importadors, als efectes d'aquest Reial decret.*

Als efectes d'aquest Reial decret, per als vegetals o tubercles de *Solanum tuberosum* L. destinats a plantació, el termini de conservació dels documents a què es refereix l'article 3.c) de l'Ordre de 17 de maig de 1993, per la qual s'estableixen les obligacions a què estan subjectes els productors, comerciants i importadors de vegetals, productes vegetals i altres objectes, així com les normes detallades per a la seva inscripció en un registre oficial, es fixa en tres anys.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica. Se n'exceptua la regulació relativa als importadors a l'article 3.1, i a l'article 6.6.e).2n, i a la disposició addicional única respecte de tercers països, que es dicta a l'empara de l'article 149.1.10a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en comerç exterior.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 3 de març de 2017

FELIPE R.

La ministra d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient,
ISABEL GARCÍA TEJERINA